

Ατομικός φάκελος Μαθητή -Portfolio

Ατομικός
φάκελος

Δρ. Παπαδημητρίου Άρτεμις ΣΕΕ
Προσχολικής
13-12-21

Ο ατομικός φάκελος

Ο ατομικός φάκελος αποτελεί μια συστηματική και πολυδιάστατη συλλογή «**τεκμηρίων**» της μάθησης και της ανάπτυξης του μαθητή.

Αποτελεί «ένα εργαλείο συλλογής, καταγραφής και ερμηνείας δεδομένων»

Είναι ένα **μέσο παρουσίασης** των προσπαθειών, της εξέλιξης και των επιτευγμάτων του.

Μπορεί να καταστήσει «**ορατή**» τη μάθηση και την ανάπτυξη του μαθητή.

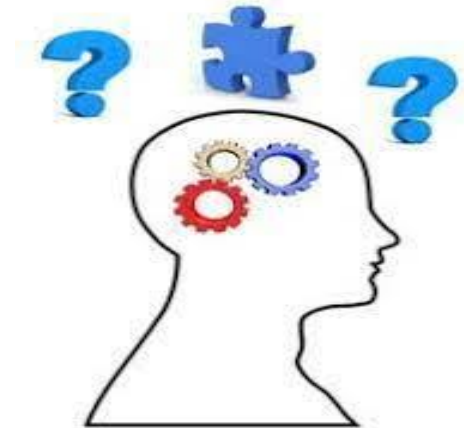
Σύμφωνα με τους Meisels και Steele (1991), το πορτφόλιο επιτρέπει τους/τις μαθητές/τριες:

να συμμετέχουν στην αξιολόγηση των εργασιών τους,

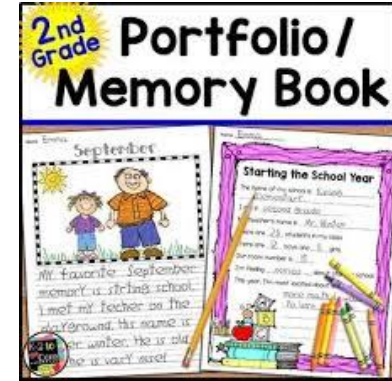
να παρακολουθούν την ατομική τους πρόοδο,

να παρέχει τη βάση για την αξιολόγηση της ποιότητας της συνολικής απόδοσης των μαθητών/τριών.

Η διαδικασία της σύνθεσης, του διαλόγου με τον/την εκπαιδευτικό και της επισκόπησης του ατομικού φακέλου το βοηθά, να αναπτύξει δεξιότητες μεταγνωστικές.

Τι είναι ο ατομικός φάκελος;

Ο ατομικός φάκελος μπορεί να έχει έντυπη, ηλεκτρονική μορφή, μορφή ντοσιέ, κουτιού ή συνδυασμό διαφόρων μορφών. Ένας ατομικός φάκελος δεν παραμένει σταθερός, αλλά ανανεώνεται τακτικά.

sch e-Portfolios

Δημιουργία και Συλλογή

Αναπτύξτε το χαρτοφυλάκιό σας

- Ενημερώστε το Προφίλ σας
- Φόρτωση Αρχείων σας
- Δημιουργήστε το Βιογραφικό σας
- Δημοσίευση Blog

Οργάνωση

Επιδείξτε το χαρτοφυλάκιό σας με προβολές

Οργανώστε το χαρτοφυλάκιό σας σε προβολές. Δημιουργήστε διαφορετικές προβολές για διαφορετικά ακροατήρια - εσείς επιλέγετε ποια στοιχεία θα συμπεριλάβετε.

Διαμοιρασμός και Δικτύωση

Συνάντηση με φίλους και προσχώρηση σε ομάδες

- Εύρεση Φίλων
- Ένταξη σε Ομάδες

Μπορείτε να ρυθμίσετε με ακρίβεια ποιος έχει πρόσβαση σε κάθε προβολή και για πόσο χρόνο.

e-Portfolio (Ηλεκτρονικός Φάκελος Μαθητή)

Τι δεν είναι ο Ατομικός Φάκελος

- Ένας αναμνηστικός φάκελος
- Δεν περιλαμβάνει το σύνολο των εργασιών του παιδιού
- Δεν αποτελεί μέσο σύγκρισης των παιδιών μεταξύ τους.
- Δεν σημειώνονται οι αποτυχίες του παιδιού.

Τι μπορεί να περιλαμβάνει ο ατομικός φάκελος;

Στον ατομικό φάκελο πρέπει να καταχωρίζονται τα έργα του/της μαθητή/τριας που αφηγούνται καλύτερα την «ιστορία» της μάθησής του και να μην είναι μια απλή συλλογή των εργασιών του μαθητή/τριας με χρονολογική σειρά κατά μαθησιακή περιοχή.

Τι περιλαμβάνει ο φάκελος αξιολόγησης -Νηπιαγωγείο

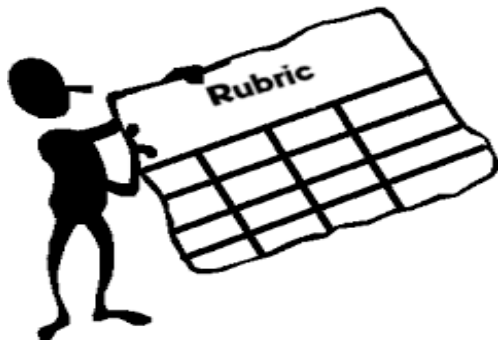
- Αυθεντικές εργασίες από τον φάκελο εργασιών του νηπίου (σχέδια, ζωγραφιές, χειροτεχνίες, δείγματα γραφής, αφηγήσεις, συζητήσεις και συνεντεύξεις με το παιδί κατασκευές) που έχουν κάποιο νόημα
- Παρατηρήσεις – καταγραφές του εκπαιδευτικού, περιστασιακές σημειώσεις
- Μαγνητοσκοπήσεις αφηγήσεων των παιδιών, βιντεοσκοπήσεις, φωτογραφίες, print – outs από εργασίες στον υπολογιστή, φωτογραφημένο, βιντεοσκοπημένο και ηχητικό υλικό κ.λ.π
- Πληροφορίες από γονείς, άλλους εκπαιδευτικούς
- Κλίμακες παρατήρησης
- Φύλλα εργασίας, ομαδικές ή ατομικές εργασίες,
- Καταγραφές παρατήρησης (π.χ. ανεκδοτικές καταγραφές, κλίμακες ελέγχου),
- Σχόλια του παιδιού, του/της εκπαιδευτικού, των γονέων και κηδεμόνων, υλικό από σχέδια εργασίας,
- Φύλλα αυτοαξιολόγησης του παιδιού κ.λπ.

Τι περιλαμβάνει ο φάκελος αξιολόγησης Δημοτικό-Γυμνάσιο (1)

α) αυθεντικές εργασίες του μαθητή,

β) συμπληρωμένα πρωτόκολλα αξιολόγησης του μαθητή

γ) αναλύσεις των παραπάνω από την/τον εκπαιδευτικό

Τι περιέχει ο φάκελος αξιολόγησης Δημοτικό-Γυμνάσιο (2)

Παραδείγματα γραπτών εργασιών σε διαφορετικά διαστήματα

Έργα από σχέδια εργασίας σε διάφορα μαθήματα ή από διαθεματικά σχέδια εργασίας.

Φωτογραφίες συμμετοχής των μαθητών ή μαθητριών σε διάφορες δραστηριότητες, ατομικές ή ομαδικές.

Φωτογραφίες από έργα των μαθητών ή μαθητριών.

Ηχογραφημένα ή μαγνητοσκοπημένα στιγμιότυπα από δημιουργίες μαθητών ή μαθητριών

Βιβλία που διάβασε και σχολίασε ο μαθητής ή η μαθήτρια, κινηματογραφικά ή θεατρικά έργα που είδε και την κριτική τους.

Άρθρα που ο/η μαθητής/-ήτρια μελέτησε και τράβηξαν την προσοχή του/της.

Στοιχεία που να παρουσιάζουν τη διαδικασία από την οποία πέρασε ο μαθητής ή η μαθήτρια για να καταλήξει σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη εργασία.

Ενδιαφέροντα και δημιουργικές κλίσεις.

Κατηγοριοποιήσεις των Α.Φ.

Υπάρχουν ποικίλες κατηγοριοποιήσεις των φακέλων (Valencia & Place (1994) (στο Βιτσιλάκη-Σορωνιάτη κ.ά, 2007):

Ο Φάκελος Επίδειξης, στον οποίο ο μαθητής ή η μαθήτρια παρουσιάζει τις καλύτερες εργασίες του/της.

Ο Φάκελος Αξιολόγησης, στον οποίο ο μαθητής ή η μαθήτρια παρουσιάζει όλες τις αξιολογημένες εργασίες του/της.

Ο Φάκελος Τεκμηρίωσης, που περιλαμβάνει τις εργασίες που ο μαθητής ή η μαθήτρια έχει κάνει, είτε έχουν αξιολογηθεί είτε όχι.

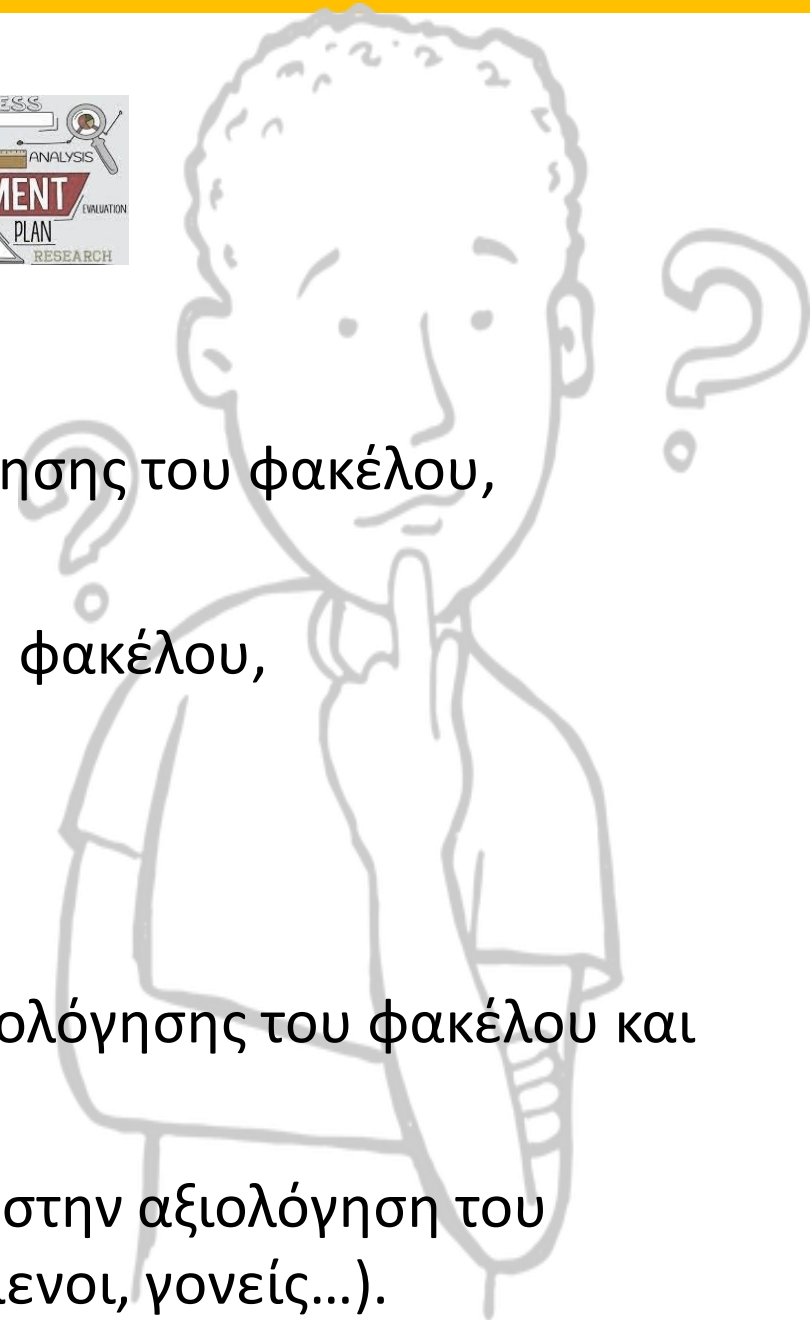
Ο Φάκελος Ανάπτυξης, στον οποίο ο μαθητής ή η μαθήτρια παρουσιάζει δείγματα των εργασιών του/της, που δείχνουν την εξέλιξη και την πορεία του/της.

Βασικά στάδια οργάνωσης και δημιουργίας φακέλου

Στάδιο προβληματισμού

Καθορισμός:

- α) του σκοπού του φακέλου
- β) του χρονικού διαστήματος αξιοποίησης του φακέλου,
- γ) της κατηγορίας και της μορφής του φακέλου,
- δ) του περιεχομένου του φακέλου,
- ε) της συχνότητας και του τρόπου αξιολόγησης του φακέλου και
- ζ) των προσώπων που θα εμπλακούν στην αξιολόγηση του φακέλου (εκπαιδευτικός, εκπαιδευόμενοι, γονείς...).

Στάδιο προετοιμασίας της αξιολογικής λειτουργίας του φακέλου

Καθορισμός των κριτηρίων της αξιολόγησης, που σχετίζονται:

α) με τους σκοπούς του μαθήματος ή της διαδικασίας, στην οποία συμμετέχει ο μαθητής ή η μαθήτρια, ή άλλες παραμέτρους της μαθησιακής διαδικασίας.

β) τους ατομικούς στόχους κάθε μαθητή και μαθήτριας, όπως προκύπτουν από τη διαπραγμάτευση μεταξύ του εκπαιδευτικού και του μαθητή ή της μαθήτριας.

Χρήση - αξιολόγηση του φακέλου

- Ο/Η εκπαιδευτικός μαζί με τους μαθητές και τις μαθήτριες συστηματικά και σε τακτά χρονικά διαστήματα συζητούν για τον φάκελο και τον αξιολογούν.
- Η συζήτηση μπορεί να εξελιχθεί σε μια «αναστοχαστική συνέντευξη»
- Τα σχόλια και οι παρατηρήσεις και των δύο (εκπαιδευτικού και μαθητή/τριας) θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στον φάκελο με την ακόλουθη μορφή:

Σχόλια εκπαιδευτικού	Σχόλια μαθητή ή μαθήτριας	Στόχοι
<i>Θετικά στοιχεία, δυνατότητες, αλλαγές, βελτιώσεις, ερωτήσεις, αδυναμίες, ανησυχίες...</i>	<i>Οι παρατηρήσεις του/της για τον φάκελό του/της (δυνατά και αδύνατα στοιχεία), οι απαντήσεις του/της στις ερωτήσεις του/της εκπαιδευτικού, οι προοπτικές εξέλιξης που ορίζει</i>	<i>Οι στόχοι για το επόμενο διάστημα</i>

Βασικές αρχές που οφείλει να ακολουθεί ο/η Εκπαιδευτικός για την οργάνωση του φακέλου (1)

- Το ενδιαφέρον εστιάζεται στην **ατομική πρόοδο των μαθητών/τριών** και η πρόοδος του/της κάθε μαθητή/τριας δεν συγκρίνεται με των υπολοίπων
- **Αξιολογείται** όχι μόνο το τι μπορεί να κάνει ο/η μαθητής/τρια μόνος/η του, αλλά τι μπορεί να κάνει σε συνεργασία με τους/τις συμμαθητές/τριες και τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού.
- Πάντα **συγκρίνονται** οι πρόσφατες εργασίες με τις προηγούμενες.
- **Δίνουμε έμφαση στα θετικά σημεία** του/της μαθητή/τριας παρά σε αυτά που υστερεί (θετική αξιολόγηση).
- Τα **συμπεράσματα** πρέπει να βασίζονται στη **συνολική ανάπτυξη του/της μαθητή/τριας**

Βασικές αρχές που οφείλει να ακολουθεί ο/η Εκπαιδευτικός για την οργάνωση του φακέλου (2)

- Να λαμβάνει υπόψη τις ιδέες των μαθητών/τριών για τη μορφή και τη διακόσμηση του φακέλου τους.
- Η επιλογή των έργων των μαθητών/τριών μπορεί να γίνεται από κοινού με τις/τους ίδιες/ους (αυτοαξιολόγηση), δίνοντάς τους την ευκαιρία να «αξιολογούν» τα έργα τους.
- Να γίνεται σύντομος σχολιασμός για τη δραστηριότητα ή τις συνθήκες
- Οι φάκελοι πρέπει να έχουν χαρακτήρα **εξελικτικό** έτσι ώστε να δείχνουν τις προσπάθειες των παιδιών, την πρόοδό τους, και τις επιδόσεις τους καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Βασικές αρχές που οφείλει να ακολουθεί η Εκπαιδευτικός για την οργάνωση του φακέλου (3)

- Οι φάκελοι αυτοί μπορούν περιέχουν διάφορους υποφακέλους.

- Ο εκπαιδευτικός είναι ελεύθερος να ακολουθήσει τον δικό του τρόπο οργάνωσης του ατομικού φακέλου.

Ενδεικτική οργάνωση φακέλου

Εισαγωγή

Αρχειοθέτηση με χρονολογική σειρά

Τα δεδομένα οργανώνονται

Ανά ειδικότητα (αγγλικής, πληροφορικής, κλπ.)

Ανά γνωστικό αντικείμενο (γλώσσα, μαθηματικά, εικαστικά κλπ)

Οργάνωση μαθησιακών περιοχών-γνωστικών αντικειμένων

Σχολιασμός από τον/την εκπαιδευτικό

Προφίλ του παιδιού

Μορφές εναλλακτικής / διαμορφωτικής αξιολόγησης που ενσωματώνονται στον φάκελο (1)

Η αυτοαξιολόγηση μαθητή ή μαθήτριας

Η ετεροαξιολόγηση

Η παρατήρηση από τον/την εκπαιδευτικό

Η αυτοπαρατήρηση του μαθητή ή της μαθήτριας

Τι αξιολογούμε σε έναν φάκελο

Μπορούμε δηλαδή να αντλήσουμε πληροφορίες για:

- την ατομική μαθησιακή πορεία του μαθητή ή της μαθήτριας μέσα από τη σύγκριση της παρούσας με προηγούμενες επιδόσεις του/της,
- τη μεθοδικότητα στη συλλογή και οργάνωση των πληροφοριών, την οργάνωση του φακέλου,
- την ικανότητα κατανόησης, ανάλυσης, κριτικής επεξεργασίας και σύνθεσης των πληροφοριών σε μια εργασία,
- τις διαρκείς προσπάθειες βελτίωσης της εργασίας του μαθητή ή της μαθήτριας,
- την αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των στόχων,
- την ολοκλήρωση των εργασιών,
- την αυτοαξιολογική του/της δεξιότητα (π.χ. επιλέγει να βάλει στον φάκελο ό,τι έχει συμφωνηθεί),
- την προσπάθειά του/της,
- την ποιότητα της εργασίας του/της,
- τη μαθησιακή διαδικασία που αναπτύχθηκε.

Πλεονεκτήματα

- Ενθάρρυνση για ενεργό εμπλοκή στη διαδικασία μάθησης
- Καλύτερη κατανόηση ατομικής προόδου
- Η ανάλυση και η αποτίμηση του υλικού που εμπεριέχεται στον φάκελο μπορεί να «διηγηθεί» πολλά για την επίτευξη ή μη των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων,
- Εντοπισμός μαθησιακών αναγκών
- Βελτίωση γραπτού λόγου
- Αποτελεσματική επικοινωνία εκπαιδευτικών μαθητών/τριών
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για αυτοαξιολόγηση και αναστοχασμό.
- Οι μαθητές/τριες αναθεωρούν, αναπροσανατολίζουν τις προσπάθειές τους.
- Υπευθυνότητα
- Μεταγνώση

Βιβλιογραφία

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2019). Οδηγός εκπαιδευτικού για την περιγραφική αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο, Τεύχος Α΄, Περιγραφική Αξιολόγηση: Θεωρητικό Πλαίσιο και Μεθοδολογία, Αθήνα.

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2019). Οδηγός εκπαιδευτικού για την περιγραφική αξιολόγηση στο Δημοτικό, Τεύχος Α΄, Περιγραφική Αξιολόγηση: Θεωρητικό Πλαίσιο και Μεθοδολογία, Αθήνα.

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2019). Οδηγός εκπαιδευτικού για την περιγραφική αξιολόγηση στο Γυμνάσιο, Τεύχος Α΄, Περιγραφική Αξιολόγηση: Θεωρητικό Πλαίσιο και Μεθοδολογία, Αθήνα.

Παπαδημητρίου, Ά. (2013). Ατομικός Φάκελος παιδιού. Παρουσίαση

Παπαδημητρίου, Ά. (2019). Περιγραφική Αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο. Παρουσίαση

